

Diskrētās struktūras datorzinātnēs

Lekcija

Leksikografiskais sakārtojuma princips

$aba \rightarrow abava \rightarrow abra$

a	b	a	$\emptyset$	$\emptyset$
=	=	=	>	>
a	b	a	v	a
=	=	>	>	>
a	b	r	a	$\emptyset$

Elementu salīdzināšana sakārtotās kopās

$X = \langle \dots \rangle ; A \subseteq X$

Definīcija: $m \in X$ sauc par kopas A augšējo sliekšni jeb mažoranti, ja visiem elementiem $a \in A$ izpildās attieksme aRm , kur R ir kaut kāda sakārtojuma attieksme.

Definīcija: $n \in X$ sauc par kopas A apakšdjo sliekšni jeb minoranti, ja visiem elementiem $a \in A$ izpildās attieksme nRa .

$X = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$

$A_1 = \{2, 3, 4\}$

A_1 mažorantes ir 5, 6, 7, 8, 9

A_1 minorantes ir 1, 0

$A_2 = \{6, 7, 8, 9\}$

A_2 mažorantes ir $\emptyset$ (mažoranšu nav)

A_2 minorantes ir 5, 4, 3, 2, 1, 0

$A_3 = \{0, 1\}$

A_3 mažorantes ir 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

A_3 minorantes ir $\emptyset$ (minoranšu nav)

Definīcija: ja mažoranšu kopai eksistē minimums, tad to sauc par kopas A supremu.

Definīcija: ja minoranšu kopai eksistē maksimums, tad to sauc par kopas A infioru.

$X = \{a, b, c\}$

$\{a\} \subset \{a, b\}$

$\{a\} \subset \{a, c\}$

$\{b\} \subset \{a, b\}$

$\{b\} \subset \{b, c\}$

$\{c\} \subset \{a, c\}$

$\{c\} \subset \{b, c\}$

$\Rightarrow \{a, b, c\}$ – maksimālais elements

$\wedge \{a\}, \{b\}, \{c\}$ ir 3 minimāli elementu

Kopu attēlojumi

Definīcija: $a \in A$ attēlu sauc to kopas B elementus, kas ir definēti ar piekārtojumu $a\varphi$

Definīcija: par $b \in B$ pirmtēlu sauc to kopas A elementus, kuru piekārtojumi $(b\varphi^{-1})$ satur b .

Attēlojumu veidi

Definīcija: Attēlojumu sauc par pilnu jeb pārklājošu, ja visiem $a \in A$ ir definēti attēli, t.i. kopas B elementi.

Definīcija: Attēlojums ir daļējais, ja kopā A ir elementi, kuru attēli nav definēti vai ir tukši.